

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Освітня програма	11272 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.04.2020 р.

Справа № 0023/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «15 Автоматизація та приладобудування» у складі:

Олександр Филипенко – головуючий,
Вадим Остапчук,
Віктор Артихович,
Древецький Володимир Володимирович,
Емір Азнакаєв,
Ігор Островський,
Моркун Наталя Володимирівна,
Роман Зайцев,
Сергій Фірсов,
Тетяна Гордієнко,

за участі запрошених осіб:

Іщенко Наталія Михайлівна, перший проректор, Трунов Олександр Миколайович, завідувач кафедри АКІТ – представник ЗВО,

Сіделєв Микола Іванович – гарант ОП,
Петров Олександр Васильович – керівник експертної групи,
Ткачук Андрій Геннадійович – член експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	11272
Назва ОП	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Галузь знань	15 Автоматизація та приладобудування
Спеціальність	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про умовну (відкладену) акредитацію.

За – 10, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

1. В цілому відсутнє узгодження установчих документів ЗВО та ОП в частині єдності формування стратегії розвитку, місії та цілей освітньої програми. 2. Навіть у відповідях ЗВО на зауваження експертів відсутнє розуміння різниці між метою (цілями) освітньої програми та цілями навчання за нею. При цьому у Положенні про організацію навчального процесу ЗВО 2019 року чітко наведено визначення освітньої програми як «системи освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, що можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін та логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ECTS, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен володіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти» 3. У діючій редакції ОП цілі навчання та компетенції випускників визначені універсально, без акцентів на особливості (унікальності) цієї програми та не дозволяють відрізнити її від аналогічних програм та визначити, у чому полягає її «фокус».

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

4. Посилання про залучення до процесу формування цілей та програмних результатів ОП та врахування думок стейкхолдерів носить декларативний характер. Жодного документального підтвердження про результати моніторингу ринку праці, попиту на фахівців відповідної спеціальності, вивчення думок здобувачів, роботодавців, академічної спільноти, тощо, тенденцій розвитку світового ринку праці за відповідною спеціальністю ані в матеріалах самооцінювання, ані в матеріалах експертної групи, ані на сайті ЗВО не виявлено. Фактично введення ОП прийнято ЗВО інтуїтивно, що може вважатися правом академічної автономності (свободи), але однозначно не свідчить про урахування позицій та потреб заінтересованих сторін. 5. Відсутні факти підтвердження перегляду ОП 2016р. на момент подання заяви про акредитацію до НА (січень 2020р., тобто півроку активної роботи НА). По-перше, відсутні жодні підтвердні документи щодо виявлення та врахування позицій і потреб стейкхолдерів, а також внесення змін до ОПП за результатами перегляду. По-друге, на момент подання Заяви ЗВО до НА (а також дотепер) на сайті ЗВО в розділі ДОКУМЕНТИ (<https://chmnu.edu.ua/osvitno-profesijni-programi/>), а також на сайті факультету Комп'ютерних наук (<https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/01/OPP-151-AtaKIT-2016.pdf>) присутня освітня програма затвердження 2016р., але файл документу створений 27.01.2020р., тобто безпосередньо під час формування матеріалів справи в системі НА. Дата завантаження на сайт факультету КН – січень 2020р. – що видно з URL самого посилання. Отже у ЗВО на момент подання заяви до НА існував тільки один варіант освітньої програми, затверджений у 2016р. У той же час освітня програма 2019р., файл якої хоча й не має відомостей про дату створення, був завантажений лише у лютому 2020р., тобто у період розгляду справи НА, про що свідчить URL посилання на сайті факультету комп'ютерних наук ЗВО: <https://chmnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/OPP-151-AtaKIT-2019.pdf>. На сторінці ДОКУМЕНТИ сайту ЗВО ОПП 2019р. відсутня. Отже можна зробити висновок, що ОПП 2019 з'явилася пізніше реєстрації заяви ЗВО в системі НА.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

6. Не розкрито наскільки цілі та програмні результати навчання ОП відбивають тенденції розвитку спеціальності та ринку праці. Наводяться загальні судження без аналізу конкретних напрямів розвитку галузі, наявне посилання (<https://dou.ua/lenta/articles/language-rating-jan-2019/>) стосується лише мов програмування Java, JavaScript, C#, C++, що тільки опосередковано відноситься до сфери автоматизації. Одночасно з цим не відбито тенденції застосування промислових контролерів та ПЛІС. Взагалі не згадуються та не враховано перспективи розвитку галузі в епоху Industry 4.0, наприклад, таких технологій, як IIoT (Industrial IoT), SMART factory ін. Як стейкхолдери для розвитку та удосконалення ОП згадується IT Association Ukraine, діяльність якої більш відповідає 12 галузі знань. У той же час, відсутні відомості про співпрацю з громадськими об'єднаннями, які визначають політику безпосередньо в сфері автоматизації, наприклад з Асоціацією підприємств промислової автоматизації України АППАУ, що є основною рушійною силою культури Industry 4.0 в Україні.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

7. Проектування та цілі освітньої програми мають певні недоліки, які потребують узгодження і конкретизації окремих положень ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень Е

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень Е

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

1. У розділі “Перелік компонент ОПП та їх логічна послідовність” відсутня структурно-логічна схема ОП. Наданий узагальнений опис інформації, яку достатньо зрозуміло викладено у Переліку компонент ОП. Логічної послідовності вивчення компонент освітньої програми, їх взаємозв'язку та узгодженості не представлено ані в текстовому, ані в графічному вигляді.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

2. ОП не містить компетентностей, які б визначали її унікальність та особливість порівняно з іншими ОП. 3. Зміст окремих розділів ОП переважаний загальною описовою інформацією вільного трактування та не містить чітких передбачених формулювань: Розділ 3: Предметна область (зайва інформація щодо: об'єкту, теоретичного змісту предметної області, методів, методик та технологій, інструментів та обладнання), Орієнтація ОП (має бути: освітньо-професійна), Основний фокус ОП та спеціалізації (має бути: спеціальна освіта в галузі.....). Ключові слова:.....), Особливості програми (в нашому випадку має бути: без особливостей); Розділ 4: Придатність до працевлаштування (описова інформація, не вказані коротко види економічної діяльності, професійні назви робіт за ДКП, можливості професійної сертифікації). 4. Перелік дисциплін за другим блоком по вибору здобувача більш притаманний 12-й галузі знань, аніж 15-й., а саме комп'ютерній інженерії та інженерії програмного забезпечення (програмування мобільних пристроїв, постреляційні бази даних, системне програмування, якість програмного забезпечення та тестування, адміністрування ПК та систем, клієнт-серверні СКБД та аналітичні системи). 5. Відповідно до освітньої програми, основна фахова компетентність спеціальності (програмна компетентність) ФК8 забезпечується лише за рахунок дисципліни вільного вибору здобувача, що є принциповим недоліком.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

6. У розділі “Можливості щодо працевлаштування” конкретні посади не прописані, навіть відповідно до класифікатору професій ДК 003:2010 для бакалаврів зі спеціальності 151.7. Недоліки змісту ОП безпосередньо пов'язані із складом та недостатньою кваліфікацією відповідно до спеціальності проектної групи та гаранта ОП (незважаючи, що кваліфікація кадрів є предметом Критерію б Людські ресурси, даний недолік є визначним для формування структури та змісту ОП). Здатність жодного з членів проектної групи для інтегрального погляду на особливості підготовки за спеціальністю АКІТ не підтверджена їхньою науково-педагогічною та професійною діяльністю. По-перше, до складу проектної групи входять доктор фізико-математичних наук Хомченко А.Н. та доктор технічних наук Дихта Л.М., які є професорами кафедри Прикладної та вищої математики (<https://chmnu.edu.ua/kafedra-prikladnoyi-ta-vishhoi-matematiki/>), а не випускової кафедри АКІТ. Науково-педагогічна кваліфікація обох охоплює лише питання математичного моделювання, але не охоплює всієї специфіки, змісту та особливостей підготовки за спеціальністю Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології. По-друге, науково-педагогічна кваліфікація гаранта ОП Сіделева М.І. ані за освітою, ані за науковим ступенем, ані за переліком публікацій не відповідає спеціальності АКІТ. Наведені публікації <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Gi2hXdcAAAAJ&>, сайт кафедри АКІТ <https://chmnu.edu.ua/sidyelyev-mikola-ivanovich/> не містять підтвердження наявності такої відповідності. По-третє, має місце аналогічна невідповідність спеціальності АКІТ членів проектної групи Прищепова О.Ф. (сфера інтересів - матеріалознавство, технологія машинобудування) та Щесюка О.В. (сфера інтересів – холодильна техніка, енергозбереження) <https://chmnu.edu.ua/shhesyuk-oleg-volodimirovich/>, <https://scholar.google.com.ua/citations?user=VVTxgSIAAAAAJ&hl=uk&oi=sra>

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 **Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи**

4.2 **Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)**

не застосовується

4.3 **Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми**

1. У звіті з самооцінювання відсутні конкретні факти (лише загальні вирази), які підтверджують, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

4.4 **Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

не застосовується

4.5 **Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти**

2. Невизначеною є стратегія та напрямки інтернаціоналізації за даною освітньою програмою. У відомостях з самооцінювання приклади відповідної діяльності відсутні.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь**

не застосовується

5.2 **Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)**

не застосовується

5.3 **Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

1. Незважаючи на наявність в ЗВО «Положення про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили», питання реалізації політики академічної доброчесності переважно зводяться до перевірки на плагіат та не спрямовані на формування культури та системи академічної доброчесності. Це підтверджує сумнівний висновок у звіті з самооцінювання, що «Випадків виявлення порушення академічної доброчесності на ОП не було» - наприклад, не зрозуміло як реагують викладачі на факти списування, які безперечно ще мають місце в будь-якому закладі освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

1. Склад проектної групи з розробки ОП потребує посилення (уточнення) та залучення кваліфікованих фахівців, що мають достатню кваліфікацію за спеціальністю (див. п.8 Висновку до Критерію 2). 2. Наведена у відомостях з самооцінювання "Таблиця 2. Зведена інформація про викладачів ОП" містить далеко не повну інформацію про НПП, що викладають фахові дисципліни, наприклад відсутні відомості про викладачів дисциплін Мікросхемотехніка та мікропроцесори, Електроніка та електротехніка, Автоматизація технологічних процесів та виробництв, Теоретична механіка та ін. Але навіть з наведеної інформації про НПП випускової кафедри прослідковується недостатня відповідність кваліфікації викладацьких кадрів саме викладанню фахових дисциплін спеціальності 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології. 3. Викликає здивування, що завідувач кафедри АКІТ проф. Трунов О.М. (включений до проектної групи ОП розробки 2019р.) хоча й має пряму відповідність кваліфікації до спеціальності АКІТ, значну кількість наукових публікацій, зокрема у міжнародних науково-метричних базах, в умовах певних кадрових проблем чомусь не викладає на даній ОП жодної дисципліни саме фахової підготовки за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології, а лише базову дисципліну Фізика. (Цей факт видно з відомостей з самооцінювання, таблиця 2, а також було підтверджено під час засідання ГЕР).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

1. Відсутність реально дієвого механізму оновлення ОП, свідченням чого є наявність на сайті ЗВО на момент акредитації ОПП, затвердженої у 2016 році, яка 3 роки не переглядалася.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

не застосовується

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

1. Незручний сайт ЗВО з точки зору розташування ОПП. Останні представляються на сайт ЗВО перш за все в інтересах здобувачів освіти. Тому розміщення вкладки з ОПП в розділі Документи <https://chmnu.edu.ua/dokumenty/> разом зі всіма нормативними документами, що регламентують діяльність університету, а також представлення скороченнями "ОПП, НП, РПД" на сайті факультету КН, значно ускладнюють пошук ОП для здобувачів та абітурієнтів. 2. Нерозвинений сайт кафедри АКІТ, який містить лише скорочену інформацію та не розкриває всі напрямки освітньої діяльності кафедри АКІТ за даною ОП, зокрема, наукову діяльність, міжнародні програми, в яких приймають участь студенти та співробітники кафедри, досягнення студентів на Всеукраїнських олімпіадах та конкурсах.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Привести зміст установчих документів ЗВО та ОПП у відповідність до єдиної термінології та взаємоузгодженості понятійного апарату в частині, що стосується єдності стратегії, місії ЗВО, мети та цілей ОПП. Відійти від загального описового характеру у формулюванні напрямів діяльності, цілей, принципів та завдань освітньої діяльності ЗВО за даною ОП. 2. Рекомендувати ЗВО чітко визначити унікальність та спрямованість даної освітньої програми порівняно з аналогічними ОП інших ЗВО. 3. Рекомендувати звернути увагу на розвиток співпраці з громадськими об'єднаннями та компаніями, які визначають політику саме в сфері автоматизації, наприклад, з Асоціацією підприємств промислової автоматизації України АППАУ, компаніями FESTO та Siemens, тощо.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

4. Привести структуру та зміст ОПП у відповідність до вимог та рекомендацій керівних документів МОН України та НА. Внести зміни до опису освітньої програми, зокрема пункт «Цикл/рівень» - змінити НРК з 6 рівня на 7 рівень. 5. Рекомендувати додати рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів до опису ОП. 6. Звернути увагу на необхідність корекції назв та змісту вибіркових дисциплін в бік більшої професійної спрямованості за спеціальністю 151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

7. Рекомендувати ЗВО уточнити умови відбору вступників при прийомі на навчання з метою їх приведення у відповідність до специфіки ОПП.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

8. Звернути увагу на необхідність розробки та реалізації стратегії інтернаціоналізації за даною освітньою програмою. 9. Забезпечити висвітлення на офіційних джерелах ЗВО актуальної інформації, що підтверджує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

10. Рекомендувати ЗВО уточнити «Положення про академічну доброчесність в ЧНУ ім. Петра Могили» в частині спрямування відповідної політики на формування культури та дієвої системи академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси

11. Звернути увагу на необхідність забезпечення відповідності до спеціальності науково-педагогічної кваліфікації членів проектної групи з розробки ОП. 12. Розробити та реалізувати заходи із забезпечення відповідності кваліфікації

науково-педагогічних працівників випускової кафедри саме спеціальності “Автоматизація та комп’ютерно-інтегровані технології”. 13. Звернути увагу на відсутність у 4-ох з 6-ти науково-педагогічних працівників (які мають науковий ступінь) складу випускової кафедри АКІТ, зокрема й у гаранта освітньої програми та двох членів проектної групи, публікацій у міжнародних науково-метричних базах (Scopus, WoSc), що може впливати на відставання освітньої діяльності за даною ОП від світових тенденцій розвитку галузі.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

14. Продовжити оновлення та нарощування матеріально-технічної бази ЗВО, оснащення лабораторій кафедри сучасною технікою і обладнанням, що сприятимуть кращому опануванню здобувачами специфіки ОПП за 151 спеціальністю.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

15. Забезпечити висвітлення та документальне оформлення інформації про врахування думок стейкхолдерів під час розробки та реалізації ОПП. 16. Звернути увагу на необхідність побудови реального дієвого механізму оновлення ОПП. Рекомендувати розроблення окремого положення про процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду освітніх програм.

Критерій 9. Прозорість та публічність

17. Розглянути можливість уточнення розміщення змісту ОПП та інших супутніх документів на сайті ЗВО для зручності здобувачів освіти та абітурієнтів. 18. Переглянути та розширити наповнення сайту кафедри АКІТ актуальною інформацією з діяльності за даною освітньою програмою, зокрема за розділами поєднання наукової діяльності та навчального процесу, результатів наукової роботи студентів та їх здобутків у наукових заходах/олімпіадах/конкурсах, інтернаціоналізації освітньої діяльності таке ін.

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ФИЛИПЕНКО ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ